

Białystok, 29 marca 2024 r.

BZK-VI.5310.53.2024

DECYZJA

Działając na podstawie art. 14 pkt. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1389), w związku z art. 1, pkt 1 i art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 i 803), po rozpatrzeniu zawiadomienia wniesionego dnia 26 marca 2024 r. przez organizatora zgromadzenia Pawła Roguckiego w sprawie zgromadzenia publicznego mającego się odbyć od 4 kwietnia 2024 r. od godz. 07.00 do 14 kwietnia 2024 r. do godz.19.00, miejsce zgromadzenia: skrzyżowanie ulic Wiadukt - Feliksa Filipowicza - Konstantego Ciołkowskiego - blokada skrzyżowania,

Prezydent Miasta Białegostoku

zakazuje przeprowadzenie zgromadzenia.

Uzasadnienie

W dniu 26 marca 2024 r. Pan Paweł Rogucki złożył osobiście w Biurze Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Białymstoku zawiadomienie o zgromadzeniu planowanym od 4 kwietnia 2024 r. od godz. 07.00 do 14 kwietnia 2024 r. do godz.19.00, miejsce zgromadzenia: skrzyżowanie ulic Wiadukt - Feliksa Filipowicza - Konstantego Ciołkowskiego - blokada skrzyżowania przez ciągniki i rolników. W zawiadomieniu została wyraźnie wskazana trasa objazdu od miejscowości Juchnowiec Kościelny przez Lewickie, Hryniewicze, Śródlesie do skrzyżowania wyżej wymienionych ulic. Cel zgromadzenia został określony jako sprzeciw „Zielonego Ładu”, nie wypłaceniem odszkodowań za suszę. Zawiadomienie zostało złożone w trybie art. 7 ustawy - Prawo o zgromadzeniach, co umożliwi organizatorowi także korzystanie z dróg w sposób powodujący utrudnienia w ruchu drogowym. Organ przyjmując zawiadomienie o zgromadzeniu ma obowiązek rozważenia wszelkich aspektów związanych ze zgłoszonym zgromadzeniem oraz realnych zagrożeń wynikających z odbycia zgromadzenia.

Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. - Prawo o zgromadzeniach, organ gminy wydaje decyzję o zakazie zgromadzenia nie później niż na 96 godzin przed planowaną datą zgromadzenia, jeżeli:

- 1) jego cel narusza wolność pokojowego zgromadzania się, jego odbycie narusza art. 4 lub zasady organizowania zgromadzeń albo cel zgromadzenia lub jego odbycie naruszają przepisy karne;
- 2) jego odbycie może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach, w tym gdy zagrożenia tego nie udało się usunąć w przypadkach, o których mowa w art. 12 lub art. 13;
- 3) zgromadzenie ma się odbyć w miejscu i czasie, w których odbywają się zgromadzenia organizowane cyklicznie, o których mowa w art. 26a.

Zaznaczyć należy, że wydanie decyzji o zakazie zgromadzenia na wyżej wskazanej podstawie następuje nie tylko, gdy zagrożenie dla określonych w przywołanym przepisie wartości jest pewne, ale również, gdy jest ono choćby potencjalne.

Zgodnie z definicją zgromadzenia, o której mowa w art. 3 ust 1 ustawy Prawo o zgromadzeniach, zgromadzeniem jest zgrupowanie osób na otwartej przestrzeni dostępnej dla nieokreślonych imiennie osób w określonym miejscu w celu odbycia wspólnych obrad lub w celu wspólnego wyrażenia stanowiska w sprawach publicznych. Należy jednak zwrócić uwagę, że nie każde zbiorowisko osób i nie każda aktywność jest zgromadzeniem w rozumieniu przepisów prawa. Miejscem zgromadzenia jest skrzyżowanie ulic Wiadukt - Feliksa Filipowicza - Konstantego Ciołkowskiego w Białymstoku. Określony przez organizatora czas trwania zgromadzenia to dziesięć pełnych dób - od 4 kwietnia 2024 r. od godz. 07.00 do 14 kwietnia 2024 r. do godz. 19.00. Skrzyżowanie ulic zapewnia ważny dojazd do dróg szybkiego ruchu (obwodnic Białegostoku) z wielu mniejszych miejscowości, jak również z większych miast. Ma duże znaczenie na warunki przejazdu ruchu dalekobieżnego i regionalnego. Ponadto skrzyżowanie ulic Wiadukt - Feliksa Filipowicza - Konstantego Ciołkowskiego w Białymstoku usytuowane jest w układzie urbanistycznym jednostki wojskowej co pozwala możliwość bezpośredniego zbliżenia się do obiektu militarnego osób nieuprawnionych. Organizator zgromadzenia oraz jego przewodniczący nie są w stanie zagwarantować, iż w zgromadzeniu które organizują wezmą udział tylko osoby utożsamiające się z postulatami rolników, a nie realizujące całkowicie inny cel mogący stanowić zagrożenie jednostce wojskowej. Ulicami porusza się wiele tysięcy pojazdów na dobę, w tym autobusy komunikacji miejskiej. Tak długi okres (tj. od 4 kwietnia do 14 kwietnia - całodobowo) blokowania tego obszaru spowoduje ogromne utrudnienia dla wszystkich uczestników ruchu oraz mieszkańców korzystających z tej trasy powodując gigantyczne korki co w konsekwencji przełoży się na teren całego miasta. Ciągniki rolnicze pozostawione bez nadzoru lub ich awaria w miejscu blokady może wydłużyć lub wręcz uniemożliwić służbom ratowniczym dotarcie do osób poszkodowanych najkrótszą i najszybszą drogą.

W ocenie tut. organu oraz wniosku Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku odbycie planowanego zgromadzenia o takim charakterze i w takim zakresie może zagrażać zdrowiu i życiu ludzi oraz mieniu w znacznych rozmiarach. Dziesięciodniowy czas trwania zgromadzenia, obejmujący całodobową całkowitą blokadę skrzyżowania, powodując również automatyczne wstrzymanie ruchu na drogach przyległych potencjalnie wygeneruje przede wszystkim duże straty dla okolicznych zakładów oraz firm usługowych ze względu na brak możliwości ciągłości dostaw. Ponadto organizacja zgromadzenia z wykorzystaniem ciągników rolniczych na terenie ulic o dużym nasileniu ruchu - spowoduje zakłócenie właściwego funkcjonowania służb ratowniczych działających w mieście Białystok. Również mieszkańcy będą mieli poważne problemy komunikacyjne aby dotrzeć do miejsc pracy, szkół, przedszkoli, placówek medycznych, szpitali i innych ważnych instytucji użyteczności publicznej, co może skutkować narażeniem życia i zdrowia mieszkańców, innych uczestników ruchu drogowego, a także spowodować szkody w znacznym rozmiarze na skutek komunikacyjnego paraliżu miasta.

Mając na względzie sposób przeprowadzenia zgromadzenia, tj. zaplanowane przez organizatora działania, polegające na blokadzie skrzyżowania ulic biorąc pod uwagę natężenie i płynność ruchu jaki odbywa się na wskazanej przez organizatora trasie, jest to blokada ruchu na drogach, a nie zgromadzenie w rozumieniu Konstytucji oraz ustawy Prawo o zgromadzeniach. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 90 § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119), kto tamuje lub utrudnia ruch na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu, podlega karze grzywny albo karze

nagany. Tak więc przepis ten penalizuje zachowanie polegające na tamowaniu lub utrudnianiu ruchu. Jak wskazuje się w doktrynie, chodzi tu o zachowanie, które „zakłóca płynność ruchu lub w wyniku, którego ruch staje się niemożliwy lub utrudniony” (zob. M. Bojarski, W. Radecki: Kodeks wykroczeń. Komentarz, Warszawa 1998, s. 338). Tym samym blokada taka narusza art. 14 pkt 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. - Prawo o zgromadzeniach (Dz.U.2022.1389).

Ocena zaistnienia przesłanek art. 14 pkt 2 ustawy Prawo o zgromadzeniach musi uwzględniać wszystkie okoliczności rozpoznawanej sprawy, a więc także zapewnienie ochrony podmiotom niebiorącym udziału w zgromadzeniu (vide: S. Gajewski, A. Jakubowski, Prawo o zgromadzeniach. Komentarz, 2017 r., legalis). Przesłanki art. 14 pkt 2 ww. ustawy konkretyzują się już wówczas, gdy odbycie zgromadzenia „może zagrażać” wskazanym dobrom w postaci zdrowia, życia, mienia w znacznych rozmiarach. Nie jest więc niezbędne dla jej wystąpienia naruszenie tych dóbr, wystarczające będzie potencjalne ich zagrożenie. W piśmiennictwie wręcz akcentuje się, że możliwość zagrożenia winna być prawdopodobna w stopniu znacznym. Zwraca się uwagę, że realizacja wskazanej przesłanki na chwilę wydania decyzji ma charakter hipotetyczny, tj. stanowi ona pewnego rodzaju hipotezę organu, iż do zdarzeń takich dojdzie w trakcie organizowanego zgromadzenia. W praktyce jednak stwierdzenie, czy doszłoby do tego rodzaju zdarzeń wymagałoby faktycznej organizacji zgromadzenia. Decyzja wydana w oparciu o analizowane przesłanki ma wykluczać możliwość przekonania się o tym. Stwierdzenie ich wystąpienia na dzień wydawania decyzji nie jest możliwe, dlatego ustawodawca zaopatrzył podstawy wydania decyzji zakazującej w cechę potencjalności ich wystąpienia „może zagrażać”. W piśmiennictwie przyjmuje się, że organ gminy, podejmując decyzję zakazującą zgromadzenia publicznego, musi wziąć pod uwagę, iż źródło potencjalnego zagrożenia życia czy zdrowia ludzi albo mienia w znacznych rozmiarach tkwić musi w samym zgromadzeniu, a nie w okolicznościach pochodnych, np. w planowanym działaniu jakiejś grupy osób mających na celu utrudnienie odbycia zgromadzenia publicznego (Rzetecka-Gil Agnieszka, Prawo o zgromadzeniach. Komentarz. Lex/el 2019). Ocena ewentualnych zagrożeń wynikających z planowanego zgromadzenia, ale wskazanie i wnikliwa identyfikacja negatywnych aspektów zgromadzenia powinna być dokonana na tle konkretnych okoliczności sprawy. Wymaga to wykazania, iż w okolicznościach konkretnej sprawy zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia w znacznych rozmiarach ma charakter realny (wyrok NSA w Warszawie z 10 stycznia 2014 r., I OSK 2538/13, LEX nr 1456989; podobnie wyrok WSA w Warszawie z 05 października 2010 r., VII SA/Wa 1856/10 oraz Postanowienie SA w Katowicach z 08.11.2020 r., I ACz 486/20 LEX nr 3107807).

Biorąc powyższe pod uwagę oraz analizując wyżej przedstawione okoliczności, tut. organ uznał, że odbycie zgłoszonego zgromadzenia publicznego na skrzyżowaniu ulic Wiadukt - Feliksa Filipowicza - Konstantego Ciołkowskiego, stanowiące blokadę skrzyżowania, aż przez dziesięć pełnych dób od 4 kwietnia 2024 r. od godz. 07.00 do 14 kwietnia 2024 r. do godz. 19.00 w sposób wskazany przez organizatora, powodując również wstrzymanie ruchu na drogach przyległych, potencjalnie wygeneruje duże straty dla okolicznych zakładów oraz firm usługowych ze względu na brak możliwości ciągłości dostaw jak również może skutkować narażeniem życia i zdrowia mieszkańców, innych uczestników ruchu drogowego, a także spowodować szkody w znacznym rozmiarze na skutek komunikacyjnego paraliżu miasta. Taka sytuacja może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach, a ponadto jego odbycie narusza przepisy karne. W tym stanie rzeczy należało orzec jak w osnowie.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo odwołania do Sądu Okręgowego w Białymstoku w terminie 24 godzin od udostępnienia decyzji o zakazie zgromadzenia na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Białegostoku (art. 16 ust. 1 ustawy - Prawo o zgromadzeniach).

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do jego wniesienia wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez stronę postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a Kodeksu postępowania administracyjnego).

Z up. PREZYDENTA MIASTA

Andrzej Sitko
Dyrektor Biura Zarządzania Kryzysowego

Otrzymują:

1. Organizator,
2. Sąd Okręgowy w Białymstoku,
3. a/a.